

NYHETSBREV 2:2000

I. Senaste nytt i USA-projektet

Utgivningen av ”Den vise VD:n” i USA rycker allt närmare. För närvarande pågår slutputsningen av översättningen. Efter visst vankelmod har beslut fattats att titeln skall vara ”The Enlightened Executive: Conversations on Corporate Citizenship”.

Det som varit trevligast för mig under den tämligen långvariga utgivningsprocessen är det enligt amerikansk bokutgivningssed nödvändiga införskaffandet av vitsord, s.k. ”endorsements”, för boken.

Ett flertal kvalificerade läsare har presterat kommentarer om boken som verkligen värmer mitt författarhjärta. Så har t.ex. Martin Rutte som är ”President for Livelihood Management Consultants” och medförfattare till bästsäljaren ”Chicken Soup for the Soul at Work” ansett sig föranlåten att fälla följande för en understatementorienterad person som jag i det närmaste genant positiva omdöme:

“What Thomas Kuhn’s ‘The Structure of Scientific Revolutions’ did for scientific thinking, ‘The Enlightened Executive’ will do for business thinking. This is one of the most important books I have ever read. Wise, insightful and smart.”

Om du är intresserad så kan du läsa övriga omdömen om boken på sidan <http://www.edris-ide.se/enlight.html>

För ett par månader sedan blev det också klart att World Business Academy – <http://www.worldbusiness.org> - blir en av bokens tre s.k. guldsporsorer (de övriga är IFL <http://www.ifl.se> och evolution?)

Dessutom har styrelsen för World Business Academy strax före påsk beslutat att på Enlightened Executive-meriter utse mig till “Fellow of”, dvs. ledamot av, World Business Academy. En ära som jag t.ex. delar med Richard Barrett, Peter Russell och Hazel Henderson.

II. Nya sidor på hemsidan

Som förberedelse för publiceringen i USA har jag nu lagt ut några engelska sidor på min hemsida. <http://www.edris-ide.se/index-e.html>

III. Påminnelse och uppmaning

Om du inte ännu har gjort det till en vana att besöka The Hunger Site <http://www.thehungersite.com/> så gör det. Och sitter du så till att du kan påverka ditt företag att bli sponsor så vore det förstås en alldeles särskilt behjärtansvärd insats.

Dessutom fick jag häromdagen veta att Unesco har ett mycket stödvärt manifest – Manifesto 2000 for a culture of Peace and Non-violence – som man kan underteckna på <http://www2.unesco.org/manifesto2000/>

IV. IFL-artikel

Det förträffliga IFL-programmet ”Integrerat Ledarskap” www.ifl.se/templates/ProgramPage.asp?id=1947 brukar låta kursdeltagarna ge ut en tidning med titeln Ledaren. I år blev jag inbjuden att bidra med en artikel.

Den har rubriken ”Om fyrbåkar, pepparspray och corporate citizenship” och lyder:

”Den visionäre och strategiskt framsynte ledaren måste kunna lyfta sitt medvetande ur nuets hetsiga händelsememoras och verkligen se vad som är viktigt. Och mitt i allt informationsbrus finns också händelser som är som fyrbåkar i den meningen att de rätt tolkade avslöjar vart vi verkligen är på väg.

En sådan fyrbåk är WTO:s möte i Seattle, som jag tror avslöjar att näringslivet står inför behovet av genomgripande förändringar i sitt strategiska tänkande.

I svenska mediers tämligen knapphändiga täckning bestods man inte med några djupsinnigare tolkningar. Att själva mötet inte gick enligt planerna blev tydligt, och så fokuserades förstås konfrontationen mellan polis och demonstranter.

Och det gick verkligen hett till. Med hjälp av tårgas, pepparspray och gummikulor försökte den kravallustrustade polisen få kontroll över situationen. Framgången var inte påfallande. Men när man tar till sådana medel då kan väl inte motståndarna gärna bestå av något annat än garvade och våldsbenägna men samtidigt okunniga och förvirrade bakåtsträvare utan förståelse för vad ekonomisk framgång kräver? Och den bilden målades också upp. I New York Times beskrevs t.ex. demonstranterna som ”en Noaks ark av förespråkare för att jorden är platt, protektionistiska fackföreningar och yuppies som längtar efter en kick som liknar den de fick på 60-talet”.

Men den intressanta frågan är förstås varför representanter för 700 organisationer och mellan 40-60.000 människor gör sig besväret att hasa sig ur TV-soffan för att bege sig till Seattle för att protestera mot ett WTO-möte. Det finns ju onekligen rätt mycket annat att syssla med.

Realiteterna är att liknande protester inte skådats i USA sedan Vietnamkrigets dagar. Och vad var det som stod i skottgluggen? Jo det internationella näringslivet och dess strävanden att i WTO få hjälp av politikerna att åstadkomma spelregler som ger kapitalet största möjliga globala frihet.

Visst kan man ha uppfattningen att de protesterande var totalt vilseförda bråk-makare, men bortsett från att detta i sak är felaktigt så är det enligt den politiska logiken inte heller den centrala frågan. Politikerna kan inte i längden gå emot sin egen befolknings uppfattningar. Richard Nixon blev till exempel tvingad att sluta

fred med Vietnam inte därför att han själv var en fredlig natur utan han hade säkert krossat FNL om han bara hade kunnat. Men det var politiskt omöjligt. Och kommer allt fler att anse att näringslivet är huvudansvarigt för att världen är dåligt skött, då hjälper inga undanflykter med hänvisning till Adams Smiths teorier om att den osynliga handen säkert ser till att alla vinstmaximerande företags strävanden på marknaden koordineras på ett närmast magiskt sätt till samhällets bästa.

Nej uppstår en sådan situation kommer det att fattas radikala politiska beslut. Och det finns ingen anledning att tro att dessa skulle gillas högt och rent av näringslivet.

Min tolkning av Seattle-händelserna är därför att de är ett förebud om att politikens reträtt inför den ekonomiska logiken närmar sig sitt slut. Och att slutet kan komma fortare än vi anar. Alldeles oavsett vad Bill Clinton och andra bedyrar. Den djupaste källan till den politiska makten har aldrig varit pengar utan den stora massans tysta eller uttalade stöd eller acceptering av den bedrivna politiken. Upphör det kommer de politiska konsekvenserna förr eller senare.

Framsynta företagsledare inser förstås detta redan. Under intryck av Seattle-händelserna hävdade t.ex. enligt Svenska Dagbladet ABB-chefen Göran Lindahl på det senaste och likaledes kravallhemsökta Davos-mötet att: ”Vi har hittills räknat anställda, aktieägare och kunder som våra intressentgrupper. Men det är nu dags för oss att också inkludera samhället i stort.”

Lindahl visar alltså att han inser att företagsvärlden snabbt är på väg mot ett vägskäl där de strategiskt framsynta ser att vägen till affärsframgång i den nära framtiden kommer att gå via ett vidgande av ansvarshorisonen så att inte bara omsorgen om den egna avkastningen blir styrande för företagets agerande utan företagets påverkan på samhället som helhet. Och att det dessutom är bättre att frivilligt och genomtänkt ta detta steg än att tvingas till det i tider av politiska omvälvningar.

Det finns också ett bra begrepp för den revolution i det strategiska tänkandet som företagen står inför. Det är visserligen ingen ögon- eller öronfröjd för en språkvårdare, men det är uttrycksfullt: Corporate citizenship. Begreppet syftar alltså på en strategisk revolution med innebörden att företagen skall genom sin tillräckligt lönsamma produktion av varor och tjänster ha en sådan påverkan på samhället att det finns fog för att kalla dem goda medborgare, lokalt, nationellt och globalt.

Och man behöver inte vara någon mästerpsykolog för att förstå att ett företag med sådant anseende kommer att belönas på marknaden av de kunniga och allt mer socialt medvetna konsumenterna i ett globalt informationssamhälle. Och självklart är också att företaget i fråga kommer att verka som en magnet på alla som vill arbeta på ett företag som har vidare visioner än att måna om den egna vinsten.

Pengar är ju trots allt inte det mest berikande som finns.”

V. Om döden

Eftersom jag i de senaste nyhetsbrevet upprätthållit mig en del kring döden och den historiska bakgrunden till vår nuvarande starka dödsrädsla, och då bland annat citerat Hjalmar Gullbergs dikt Hänryckning vill jag avsluta med en ny dikt i samma ämne.

Denna gång är det Tomas Tranströmer som bidrar med några synnerligen tänkvärda rader:

Mitt i livet händer att döden kommer
och tar mått på människan. Det besöket
glöms och livet fortsätter. Men kostymen
sys i det tysta.